

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

21 ביולי 2014

883

כ"ג בתמוז התשע"ד

עמוד

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי־התרת הוצאה לצורכי מס
בשל תגמול חריג), התשע"ד–2014 892

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014

הגדרות

1. בחוק זה –

"אמצעי שליטה", "שליטה" – כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי);

"גוף פיננסי" – כל אחד מאלה:

(1) גוף מוסדי כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-

1981¹;

ד ב ר י ה ס ב ר

דרך התערבות עקיפה במנגנוני קבלת ההחלטות, במבנה התגמול ובאופן הענקת.

החוק המוצע כולל שתי הוראות עיקריות:

• קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או לעובד בגוף פיננסי, העולה על שלושה וחצי מיליון שקלים חדשים בשנה. המנגנון המוצע קובע כי שכר העולה על שלושה וחצי מיליון שקלים חדשים טעון את אישורם של הגורמים האלה בגוף פיננסי, בסדר הזה: ועדת תגמול, ואם אין ועדת תגמול – ועדת ביקורת ככל שקיימת בגוף הפיננסי, דירקטוריון ואסיפה כללית. החוק המוצע קובע לעניין האישור הנדרש של הדירקטוריון, כי אם גוף פיננסי נדרש למנות דירקטורים חיצוניים או דירקטורים בלתי תלויים, יהיה האישור טעון הסכמה של רובם. עוד קובע החוק המוצע כי אם הגוף הפיננסי הוא חברה ציבורית, הליך אישור התקשרות כאמור יהיה בהתאם להוראות סעיף 267א(ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות). אשר קובע מנגנון של רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. להתקשרות עם נושא משרה בכירה או עובד שנעשתה בלא קבלת האישורים הנדרשים לא יהיה תוקף.

• קביעה כי בבירור ההכנסה החייבת במס של גוף פיננסי, לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה ועובדים בגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של שלושה מיליון וחצי שקלים חדשים בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאות השנתיות בשל הענקת מניות או זכות לקבלת מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים. כדי לאפשר לרשות המסים לבקר את ביצוע ההוראות האלה, נוספה חובת דיווח לגופים הפיננסיים על כל עובד או נושא משרה בכירה, אשר עלות השכר המשולמת לו על ידי הגוף הפיננסי ותאגידים קשורים לו, עולה על שלושה מיליון וחצי שקלים חדשים.

סעיף 1 להגדרות "גוף פיננסי" ו"תאגיד שליטה" – מוצע לקבוע כי החוק המוצע יחול על גופים פיננסיים המנהלים כספי ציבור. כמו כן מוצע לקבוע כי החוק יחול על גוף השולט בגוף פיננסי כאמור, ובלבד שהחוקתו בגוף

כללי גופים פיננסיים מנהלים כספי ציבור בהיקף עצום. נכון לחדש דצמבר 2013 סך היקף החיסכון הפנסיוני, פיקדונות, קרנות נאמנות, תעודות סל וכספים אחרים, המנוהלים על ידי גופים מוסדיים, תאגידים בנקאיים, מנהלי קרנות נאמנות, מנהלי תיקים ומנפיקי תעודות סל עומד על למעלה משני טריליון שקלים חדשים, המהווים את חלק הארי מתיק הנכסים הפיננסיים של הציבור. כמו כן, לפעילות גופים פיננסיים השפעה מהותית על היציבות הפיננסית במשק הישראלי.

היקף כספי הציבור המנוהל על ידי גופים פיננסיים, פערי המידע בינם לבין ציבור החוסכים באמצעותם והסיכונים שכספי הציבור חשופים להם, מחייבים גופים פיננסיים לקיים אמות מידה וסטנדרטים גבוהים והדוקים לממשל תאגידי נאות. כמו כן, הם מדגישים את חשיבות קיומם של מנגנוני השגחה, בקרה ופיקוח יעילים וקפדניים וכן מערכת איוונים ובלמים נאותה בגופים אלה, ובכלל זה לעניין שכר בכירים.

שכר בכירים בחברות ציבוריות בכלל ובגופים פיננסיים בפרט, מצוי בדיון ציבורי זה שנים רבות על רקע טענות בדבר גובהו המופרז, וחולשתם של מנגנוני הבקרה והפיקוח בגופים אלה. היקף שכר הבכירים בגופים פיננסיים גדלו בשנים האחרונות באופן ניכר. נתוני שנת 2013 מלמדים שכרבע מארבעים מקבלי השכר הגבוה בחברות ציבוריות בישראל, הם בעלי תפקידים בגופים פיננסיים, והיחס בין שכרם לשכר הממוצע במשק גבוה במיוחד.

בשנת 2012 נכנס לתוקף חוק החברות (תיקון מס' 20), התשע"ג-2012 (ספר החוקים התשע"ג, עמ' 6), אשר הסדיר את מבנה התגמול לנושאי משרה בחברות ציבוריות וקבע הליך מיוחד לאישורו. מאוחר יותר, בשנים 2013 ו-2014, קבעו הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר והמפקח על הבנקים הנחיות לגבי מדיניות תגמול בגופים מוסדיים ובתאגידים בנקאיים, הקושרות בין ביצועי בעל התפקיד והגוף הפיננסי ומגבילות תמריץ לנטילת סיכונים מופרזים. ההנחיות האמורות לא נעשו באמצעות התערבות ישירה של הממוקק בגובה השכר אלא

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

- (2) חברה שייעודה הנפקת מוצרי מדדים כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק;
- (3) מנהל קרן להשקעות משותפות בנאמנות כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994²;
- (4) מנהל תיקים כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק;
- (5) תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי);
- (6) גוף אחר המספק שירותים פיננסיים, שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת;
- "חוק הבנקאות (רישוי)" – חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981³;
- "חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999⁴;
- "חוק הסדרת העיסוק" – חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995⁵;
- "כללי החשבונאות המקובלים" – כללי החשבונאות החלים על התאגיד לפי דין, ובאין כללים שחלים על התאגיד לפי דין – תקני חשבונאות שקבע המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות;
- "נושא משרה בכירה" – כהגדרתו בסעיף 37(ד) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁶;
- "שכר" – לרבות תנאים נלווים לשכר, ובכלל זה החזקת רכב, טלפון, תנאים סוציאליים, הפרשות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, וכל הכנסה שנוקפה לשכר בשל מרכיב שהוענק לעובד;
- "תאגיד פיננסי" – גוף פיננסי או תאגיד שליטה;
- "תאגיד קשור" לתאגיד פיננסי – כל אחד מאלה:
- (1) לעניין תאגיד פיננסי שהוא גוף פיננסי –

ד ב ר י ה ס ב ר

לקבוע כי תגמול לעניין החוק יכולול את כלל רכיבי התגמול המשולמים לנושא משרה בכירה או לעובד בשל כהונתו או העסקתו בתאגיד הפיננסי, במישרין או בעקיפין, לרבות סכום כסף וכל דבר שהוא שווה כסף, שכה, מענק, דמי ניהול, דמי ייעוץ, דמי שכירות, עמלה, ריבית, תשלום מבוסס מניות, תגמול פרישה שאינו תשלום פנסיוני, טובת הנאה וכל הטבה אחרת, למעט דיבידנד.

להגדרה "תאגיד פיננסי" – המונח תאגיד פיננסי כולל בהצעת חוק זו הן גוף פיננסי והן תאגיד שליטה;

להגדרה "תאגיד קשור" לתאגיד פיננסי – נושא משרה בכירה או עובד בגוף פיננסי ממלא לעתים גם תפקידים בחברות בנות של הגוף הפיננסי, בגופים פיננסיים נוספים המצויים תחת תאגיד השליטה של הגוף הפיננסי או בתאגידים שבשליטת הגופים הפיננסיים כאמור, או בתאגיד השליטה עצמו. כדי למנוע עקיפה של הצעת החוק בדרך של חלוקת השכר בין הגופים הקשורים כאמור,

הפיננסי אינה פחותה מ-30%, וכי יותר ממחצית מנכסיו הם אמצעי שליטה בגופים פיננסיים שבהם הוא שולט.

להגדרה "כללי החשבונאות המקובלים" – מדובר בכללים החשבונאיים החלים על הגוף לפי דין, ובאין כללים כאמור – תקני החשבונאות שקבע המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

להגדרות "שכר" ו"תגמול" – הגדרת "שכר" והגדרת "תגמול" מבוססות על תקנה 21 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התשל"ל-1970, שעניינן חובות גילוי על אודות תגמול לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה. לעניין ההגדרה "שכר", מוצע לקבוע כי שכר לעניין החוק המוצע יכולול את כל הרכיבים הנכללים תחת שכר ה"ברוטו" של עובד, לרבות תנאים נלווים לשכר (כגון החזקת רכב וטלפון), תנאים סוציאליים, הפרשות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, וכל הכנסה שנוקפה לשכר בשל מרכיב שהוענק לעובד. לעניין ההגדרה "תגמול", מוצע

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 252.

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 416.

⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

- (א) תאגיד הנשלט בידי הגוף הפיננסי;
- (ב) תאגיד השליטה של הגוף הפיננסי;
- (ג) גוף פיננסי אחר שתאגיד השליטה שלו הוא תאגיד השליטה של הגוף הפיננסי וכן תאגידים שבשליטתו;
- (2) לענין תאגיד פיננסי שהוא תאגיד שליטה שאינו גוף פיננסי – כל הגופים הפיננסיים שהוא תאגיד השליטה שלהם וכן תאגידים שבשליטתם;
- “תאגיד שליטה” של גוף פיננסי – תאגיד שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא שולט בגוף הפיננסי;
- (2) הוא מחזיק 30 אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בגוף הפיננסי שהוא שולט בו כאמור בפסקה (1);
- (3) יותר ממחצית מכלל נכסיו הם אמצעי שליטה בגופים פיננסיים שהוא שולט בהם;
- “תגמול” – לרבות התחייבות למתן תגמול, בין במישרין ובין בעקיפין, ולרבות סכום כסף וכל דבר שהוא שווה כסף, שכר, מענק, דמי ניהול, דמי ייעוץ, דמי שכירות, עמלה, ריבית, תשלום מבוסס מניות, תגמול פרישה שאינו תשלום פנסיוני, טובת הנאה וכל הטבה אחרת, והכול למעט דיבידנד.
- (א) התקשרות של תאגיד פיננסי עם נושא משרה בכירה או עובד בתאגיד הפיננסי, במישרין או בעקיפין, באשר לתנאי כהונתו או העסקתו, הכוללת מתן תגמול שההוצאה החוזיה בשלו, כפי שחושבה למועד האישור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, צפויה לעלות על שלושה מיליון וחצי שקלים חדשים בשנה, טעונה אישור של אלה, בסדר הזה:
- (1) ועדת התגמול של התאגיד הפיננסי, ובהעדר ועדת תגמול – ועדת הביקורת של התאגיד הפיננסי אם קיימת ועדה כאמור;

2. אישור התקשרות למתן תגמול

ד ב ר י ה ס ב ר

ועדה כזאת, דירקטוריון התאגיד הפיננסי ואסיפה כללית של התאגיד הפיננסי. לענין אישור דירקטוריון, אם התאגיד הפיננסי נדרש למנות דירקטורים חיצוניים או דירקטורים בלתי תלויים – יהיה האישור טעון הסכמה של רובם. אם התאגיד הפיננסי הוא תאגיד פיננסי ציבורי – יתקיימו לגבי האישור התנאים הקבועים בחוק החברות לגבי החלטות הטעונות אישור של רוב מיוחד מקרב בעלי מניות המיעוט. מדרג האישורים נדרש כדי להבטיח כי קבלת ההחלטות בענין זה תהיה על בסיס טובת התאגיד הפיננסי בלבד.

ועדת תגמול היא גורם מקצועי ייעודי לענין זה, האמון על גיבוש מדיניות התגמול של תאגיד פיננסי ואישור תנאי השכר הספציפיים של המכהנים והמועסקים בתאגיד הפיננסי. הוועדה קיימת בחלק ניכר מהתאגידים הפיננסיים מכוח הסדרים חוקיים שונים: לענין תאגידים ציבוריים ומנפיקי תעודות סל (חברות אג"ח) – מתוקף הוראות חוק החברות; לענין תאגידים בנקאיים – מתוקף הוראות המפקח על הבנקים; לענין גופים מוסדיים – מתוקף הוראות הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר. מנהלי קרנות נאמנות, וחברות ניהול תיקים גדולות אינם מחויבים על פי הוראות הרגולציה הרלוונטיות להם בקיומה של ועדת

מוצע לקבוע כי חישוב השכר לצורך יישום הוראות החוק ייקבע כסכום השכר המשולם לאותו עובד או נושא משרה בכירה מכל הגופים הקשורים כאמור. לפיכך, תחת ההגדרה “תאגיד קשור” לתאגיד פיננסי, נכללים כל אלה:

(1) לענין תאגיד פיננסי שהוא גוף פיננסי –

(א) תאגיד הנשלט בידי הגוף הפיננסי;

(ב) תאגיד השליטה של הגוף הפיננסי;

(ג) גוף פיננסי אחר שתאגיד השליטה שלו הוא תאגיד השליטה של הגוף הפיננסי וכן תאגידים שבשליטתו;

(2) לענין תאגיד פיננסי שהוא תאגיד שליטה שאינו גוף פיננסי – כל הגופים הפיננסיים שהוא תאגיד השליטה שלהם וכן תאגידים שבשליטתם;

סעיף 2 מוצע לקבוע כי תשלום שכר העולה על שלושה מיליון וחצי שקלים חדשים לנושא משרה בכירה או לעובד בתאגיד פיננסי, יהיה טעון אישור מנגנוני בקרה ופיקוח, בסדר הבא: ועדת תגמול של התאגיד הפיננסי, ובהעדרה ועדת הביקורת של התאגיד הפיננסי, אם קיימת

(2) דירקטוריון התאגיד הפיננסי, ובתאגיד פיננסי שחלה לגביו חובה למנות דירקטורים חיצוניים או דירקטורים בלתי תלויים – גם אישור של רוב הדירקטורים החיצוניים או הבלתי תלויים, לפי העניין;

(3) בתאגיד פיננסי שהוא חברה ציבורית כהגדרתה בחוק החברות – אישור האסיפה הכללית בהתאם להוראות סעיף 267א(ב) לחוק האמור, בשינויים המחויבים.

(ב) הוראות סעיף 280 לחוק החברות יחולו, בשינויים המחויבים, על התקשרות של תאגיד פיננסי עם נושא משרה בכירה או עובד כאמור בסעיף קטן (א) שלא אושרה בהתאם לקבוע באותו סעיף קטן, ובכלל זה אם נפל בהליך האישור פגם מהותי או אם ההתקשרות נעשתה בחריגה מהותית מן האישור.

חישוב התגמול לגבי כהונה או העסקה בקבוצת חברות

3. חישוב סכום התגמול הניתן לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי לעניין סעיף 2(א), יכולול את סך כל התגמולים המשולמים לו בקשר לכהונתו או העסקתו הן בתאגיד הפיננסי והן בתאגידים קשורים לתאגיד הפיננסי.

תיקון פקודת מס הכנסה

4. בפקודת מס הכנסה⁷ –

(1) בסעיף 32, אחרי פסקה (16) יבוא:

“(17) (א) הוצאה בשל עלות שכר שנשא בה תאגיד פיננסי, במישרין או בעקיפין, בשנת המס, בעד נושא משרה בכירה או עובד, העולה על התקרה לתשלום (בפסקה זו – ההוצאה העודפת);

(ב) חישוב עלות השכר לעניין פסקת משנה (א), לגבי נושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי, יכולול את עלות השכר שנשאו בה הן התאגיד הפיננסי והן תאגידים קשורים לתאגיד הפיננסי בעד אותו נושא משרה בכירה או עובד (בפסקה זו – עלות השכר הכוללת); ההוצאה העודפת תיוחס לתאגיד הפיננסי ולתאגידים קשורים לו, בהתאם ליחס בין עלות השכר שנשא בו כל אחד מהם לעלות השכר הכוללת;

ד ב ר י ה ס ב ר

280 לחוק החברות בשינויים המחויבים. משמעות החלת סעיף זה היא שהתקשרות של תאגיד פיננסי עם נושא משרה בכירה או עובד בו, שלא אושרה כנדרש בחוק זה, לא תהיה תקפה הן כלפי הגוף הפיננסי והן כלפי נושא המשרה הבכירה או העובד.

סעיף 3 נושא משרה בכירה או עובד בגוף פיננסי, ממלא לעתים גם תפקידים בתאגידים הנשלטים בידי הגוף הפיננסי או בגופים פיננסיים אחרים הנשלטים בידי תאגיד השליטה בגוף הפיננסי ובתאגידים הנשלטים על ידם, או בתאגיד השליטה עצמו (להלן – האשכול הפיננסי). כדי למנוע עקיפה של הוראות הצעת החוק, מוצע לקבוע כי תקרת התגמול לצורך חוק מוצע זה תחושב כסכום התגמול המשולם לאותו עובד או נושא משרה בשל עבודתו בכל החברות באשכול הפיננסי.

סעיף 4 לפסקה (1)

מוצע להוסיף לסעיף 32 לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה), העוסק בהוצאות האסורות בניכוי לצורכי מס, את פסקה (17), כמפורט להלן:

תגמול, אך הם כן מחויבים בקיומה של ועדת ביקורת. על פי הוראות הרגולציה, על רוב חברי ועדת תגמול ועל רוב חברי ועדת ביקורת להיות דירקטורים חיצוניים.

לאחר אישור ועדת תגמול או ועדת הביקורת, נדרשת קבלה של אישור הדירקטוריון. הדירקטוריון הוא האורגן האמון על קביעת המדיניות ארוכת הטווח של התאגיד והמפקח על אופן יישומה. כמו כן, להבטחת אי-התלות נקבע כי אם קיימים בדירקטוריון דירקטורים חיצוניים או בלתי תלויים, נדרש גם אישור של רובם.

בתאגיד פיננסי שהוא חברה ציבורית, יחול מנגנון האישור שנקבע בסעיף 267א(ב) לחוק החברות לעניין אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה בידי האסיפה הכללית. יודגש כי בניגוד להוראות סעיף 272 לחוק החברות לעניין אישור התקשרות עם נושא משרה באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, בהליך האישור המוצע אין לדירקטוריון התאגיד הפיננסי ולוועדת התגמול סמכות לאשר התקשרות שלא אושרה בידי האסיפה הכללית.

עוד מוצע לקבוע כי על התקשרות שלא אושרה בהתאם לקבוע בסעיף 2(א) המוצע, יחולו הוראות סעיף

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ד, עמ' 249.

(ג) לעניין חישוב עלות השכר לפי פסקת משנה (א), לבקשת תאגיד פיננסי יראו את ההוצאה בעד מענק עקב פרישה או מענק עקב מוות כמשמעותם בסעיף 9(א7), כאילו הוצאה בחלקים שנתיים שווים בשנות העבודה שבשלהן משולם המענק, אך בלא יותר מארבע שנות המס המסתיימות בשנה שבה ניתן המענק;

(ד) בפסקה זו –

"הוצאה בשל הענקת מניות או זכות לקבלת מניות" – סך ההוצאה השנתית שאותה יש לרשום בדוחות הכספיים בשל הענקת של מניות או זכות לקבלת מניות, לנושא משרה בכירה או לעובד, והכול בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים;

"כללי החשבונאות המקובלים", "נושא משרה בכירה", "תאגיד פיננסי", "תאגיד קשור" – כהגדרתם בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014;

"עלות שכר" – שכר, וכן כל סכום ששילם מעביד לקרן השתלמות או לקופת גמל, גם אם לפי סעיף 3 לא רואים אותו כהכנסת עבודה במועד ששולם לקרן ההשתלמות או לקופת הגמל, וכן סכום תשלום דמי ביטוח ששילם מעביד בעד עובדו לפי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995⁸;

"שכר" – כל אחד מהמנויים בפסקאות (1) עד (3) שלהלן, למעט זכות לרכישת נכס כמשמעותה בסעיף 3(ט) ומניה כהגדרתה בסעיף 102, אשר ניתן לנושא משרה בכירה או לעובד בקשר עם עבודתו או כהונתו בתאגיד פיננסי, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות חברה שבשליטתו –

(1) הכנסה כאמור בסעיף 2(2);

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה "עלות שכר" – שכר, וכן סכומים ששילם מעביד לקרן השתלמות או לקופת גמל וסכום תשלום דמי ביטוח ששילם מעביד בעד עובדו.

להגדרה "שכר" – שכר מוגדר באופן רחב כדי לכלול הן תשלומים שמשלם מעביד לעובדו כאמור בסעיף 2(2) לפקודה, הן מענקי פרישה או מענקים עקב מוות אשר ניתנים אגב סיום יחסי עובד-מעביד או לשאייריו של העובד עקב פטירתו (ומהווים למעשה תחליף לשכר שהיה משולם לעובד), והן השתכרות או רווח כמשמעותם בסעיף 2(1) ו-2(10) לפקודה, הכוללים תשלומים המשולמים למי שאינו עובד שכיר של הגוף אלא נושא משרה המספק לו שירותים בעצמו או באמצעות חברה מטעמו, והכול אם ניתנו לעובד או לנושא משרה בכירה בקשר עם עבודתו או עם כהונתו בגוף פיננסי, וזאת בין במישרין ובין בעקיפין. מהגדרה זו הוחרגו אופציות לפי סעיף 3(ט) לפקודה ומניות ואופציות לפי סעיף 102 לפקודה, וזאת כדי למנוע שלילת ההוצאה פעמיים, פעם אחת בשנה שבה ממומשות האופציות או המניות ופעם שנייה בשנת ההענקה, לעניין זה ר' להלן הסבר להגדרה "תקרה לתשלום".

לפסקת משנה (ד) המוצעת

מוצע לקבוע את ההגדרות הבאות הנדרשות לצורך התיקון המוצע:

להגדרות "גוף פיננסי", "נושא משרה בכירה" "תאגיד קשור" – הגדרות אלה הן כהגדרתן בחוק תגמול לנושאי משרה ועובדים במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014.

להגדרה "הוצאה בשל הענקת מניות או זכות לקבלת מניות" – הוצאה זו מוגדרת כסך ההוצאה השנתית שאותה יש לרשום בדוחות הכספיים בשל הענקת של מניות או זכות לקבלת מניות, לנושא משרה בכירה או לעובד, והכול בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים. כיום בהתאם לתקנים החשבונאיים המקובלים (IFRS 2, תקן חשבונאות מס' 24 ו-123 (R) FAS) מחושבת ההוצאה השנתית כמכפלת מספר המכשירים ההוניים המוענקים בשווי ההוגן שלהם במועד הענקתם, כפול החלק היחסי שמהווה שנת המס מתוך כל תקופת ההבשלה.

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(2) מענק עקב פרישה או מענק עקב מוות כמשמעותם בסעיף 9(א7);

(3) השתכרות או רווח כמשמעותם בסעיף 2(1) ו-2(10);

"תקרה לתשלום" – שלושה מיליון וחצי שקלים חדשים לשנה, בניכוי הוצאה בשל הענקת מניות או זכות לקבלת מניות";

(2) אחרי סעיף 141א יבוא:

"חובת דיווח
על נושא משרה
בכירה או עובד
בתאגיד פיננסי
שעלות השכר
שלו עולה על
התקרה לתשלום

141ב. (א) תאגיד פיננסי ידווח למנהל, במועד האמור בסעיף 132 ובטופס שיקבע המנהל, על כל נושא משרה בכירה או עובד אשר עלות השכר המשולמת לו בידי התאגיד הפיננסי, בעצמו או יחד עם תאגידים קשורים לו, עולה על התקרה לתשלום; התאגיד הפיננסי יצרף לדיווח האמור את אופן חישוב עלות השכר או עלות השכר הכוללת והתקרה לתשלום ויפרט לגבי כל תאגיד את החלק המשולם על ידו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אם יש תאגיד שליטה לתאגיד הפיננסי האמור באותו סעיף קטן, תחול חובת הדיווח לגבי עלות שכר כוללת, על תאגיד השליטה.

(ג) העתק הדיווח לפי סעיף קטן (א) יועבר לתאגידים קשורים לתאגיד הפיננסי.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקת משנה (ג) המוצעת

מוצע לקבוע, לעניין חישוב עלות השכר לפי פסקת משנה (א), כי לבקשת תאגיד פיננסי יראו את ההוצאה בעד מענק עקב פרישה או מענק עקב מוות, כאילו הוצאה בחלקים שנתיים שווים בשנות העבודה שבשלהן משולם המענק, אך בלא יותר מארבע שנות המס המסתיימות בשנה שבה ניתן המענק. זאת כדי לא להטיל סנקציה בשנת מס אחת לגבי מענק המשולם ביחס לכמה שנות עבודה, ובדומה לקבוע בסעיף 8(ג) לפקודה לגבי עובד.

לפסקה (2)

מוצע להוסיף לפקודה את סעיף 141ב, אשר קובע חובת דיווח על תאגיד פיננסי, במועד האמור בסעיף 132 לפקודה ובטופס שיקבע המנהל, לגבי כל עובד או נושא משרה בכירה אשר עלות השכר המשולמת לו בידי התאגיד הפיננסי, בעצמו או יחד עם תאגידים קשורים לו עולה על התקרה לתשלום. התאגיד הפיננסי יצרף לדיווח האמור את אופן חישוב עלות השכר ועלות השכר הכוללת והתקרה לתשלום ויפרט לגבי כל תאגיד את החלק המשולם על ידו. המטרה של סעיף זה היא הן לקבל דיווח על שכר חריג המשולם על ידי תאגידים פיננסיים, והן לאפשר לתאגידים הפיננסיים ולרשות המסים לקבל תמונה כוללת לגבי שכר המשולם לעובד או לנושא משרה בכירה על ידי כלל החברות באשכול הפיננסי, אשר נלקח בחשבון לצורך ניכוי הוצאה כמפורט לעיל. מאחר שלגוף השולט בתאגידים אלה יש יכולת לראות את התמונה הכוללת בעניין השכר המשולם, מוצע בסעיף קטן (ב) לקבוע כי אם יש תאגיד שליטה לגוף הפיננסי האמור באותו סעיף קטן, תחול חובת הדיווח לגבי עלות שכר כוללת על תאגיד השליטה, לגבי כלל החברות באשכול הפיננסי. בסעיף

להגדרה "תקרה לתשלום" – שלושה מיליון וחצי שקלים חדשים בניכוי הוצאה בשל הענקת מניות או זכות לקבלת מניות. מוצע כי הענקת מניות או זכות לקבלת מניות לא תילקח בחשבון במסגרת השכר המשולם לעובד או לנושא משרה בכירה, אשר חריגה ממנו תגרום לשלילת הוצאות בשלו. במקום זאת הענקה זו תחושב בהתאם להוצאה הנדרשת בדוחות הכספיים של הגוף בעת ההענקה ולא ברוח ההתאמה לצורכי מס, ותקטין את התקרה לתשלום באופן שישיע על שלילת הוצאות של תשלום השכר האחר שאינו תשלום מבוסס מניות. זאת, הואיל ומדידת התשלום בעת ההענקה היא נכונה יותר בהקשר לחקיקה זו, שכן היא מודדת את התשלום בעיני הגוף המשלם ומטילה עליו את הסנקציה, הואיל ואת התנהגותו מבקשת החקיקה להכווין. בנוסף, לא ניתן ממילא לדרוש הוצאות לפי סעיף 102 לפקודה (במסלול ההוני) ועל כן אי-התרת ההוצאה אינה אפקטיבית במקרה זה.

לפסקאות משנה (א) ו-(ב) המוצעות

בפסקת משנה (א) מוצע לקבוע כי לא תותר בניכוי הוצאה בשל עלות שכר שנשא בה תאגיד פיננסי, במישרין או בעקיפין, בשנת המס, בעד עובד או נושא משרה בכירה, העולה על התקרה לתשלום (להלן – ההוצאה העודפת). בנוסף מוצע לקבוע בפסקת משנה (ב), כי חישוב עלות השכר לעניין פסקת משנה (א), לגבי נושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי, יכלול את עלות השכר שנשא בה הן התאגיד הפיננסי והן תאגידים קשורים לתאגיד הפיננסי בעד אותו נושא משרה בכירה או עובד (להלן – עלות השכר הכוללת), וכי ההוצאה העודפת תיוחס לתאגיד הפיננסי ולתאגידים קשורים לו, בהתאם ליחס בין עלות השכר שנשא בו כל אחד מהם לעלות השכר הכוללת.

(ד) בסעיף זה –

“עלות השכר הכוללת” – כמשמעותה בסעיף 32(17)(ב);

“תקרה לתשלום” – כהגדרתה בסעיף 32(17)(ד);

“תאגיד פיננסי”, “תאגיד שליטה” – כהגדרתם בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע”ד–2014.

5. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו. תחילה ותחלה
6. (א) הוראות חוק זה יחולו על התקשרות כאמור בסעיף 2(א) שאושרה ביום פרסום חוק זה (להלן – יום הפרסום) או לאחריו, ואולם לגבי התקשרות כאמור שאושרה לפני יום הפרסום, יחולו הוראות חוק זה בתום שנה מיום הפרסום והיא תהיה טעונה אישור לפי הסעיף האמור עד לאותו מועד.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתם של סעיפים 32(17) ו-141ב לפקודת מס הכנסה, כנוסחם בסעיף 4 לחוק זה, תהיה ביום י' בטבת התשע”ה (1 בינואר 2015) והם יחולו לגבי עלות שכר שנשא בה תאגיד פיננסי מהמועד האמור ואילך; לעניין זה, “עלות שכר” – כהגדרתה בסעיף 32(17)(ד) לפקודת מס הכנסה, כנוסחו בסעיף 14(1) לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות החוק בתום שנה מיום הפרסום, והיא תהיה טעונה אישור לפי סעיף 2(א) המוצע עד תום השנה האמורה. יובהר כי התקשרות שאושרה לפני יום פרסום החוק ולא אושרה פעם נוספת על פי הוראות חוק זה, יחולו עליה הוראות סעיף 2(ב) לחוק, קרי – ההתקשרות לא תהיה תקפה.

לגבי התיקון לפקודת מס הכנסה, מוצע כי תחילתם של סעיפים 32(17) ו-141ב המוצעים, תהיה ביום י' בטבת התשע”ה (1 בינואר 2015) וכי הם יחולו לגבי עלות שכר שנשא בה תאגיד פיננסי מהמועד האמור ואילך; לעניין זה, “עלות שכר” – כהגדרתה בסעיף 32(17)(ד) המוצע.

קטן (ג) מוצע לקבוע כי העתק הדיווח יועבר לכלל החברות באשכול הפיננסי, כדי שידעו כיצד לתאם את ההוצאה ברוח המוגש לרשות המסים.

סעיף 5 כדי לאפשר את השלמת המסגרת הרגולטורית והפיקוח על יישומה, מוצע לקבוע כי שר האוצר יהיה ממונה על ביצוע החוק המוצע ויהיה רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

סעיף 6 מוצע לקבוע כי חוק זה יחול על התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או לעובד בתאגיד פיננסי, שאושרה ביום פרסום החוק או לאחריו. על התקשרות כאמור שאושרה לפני יום פרסום החוק, יחולו